

**Onuncu Kalkınma Planı
(2014 - 2018)**

**SAĞLIK TURİZMİNİN
GELİŞTİRİLMESİ PROGRAMI
EYLEM PLANI**

**Koordinatör
Sağlık Bakanlığı**

Öncelikli Dönüşüm Programları, 16/02/2015 tarihli ve 2015/3 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile istihsal olunmuş ve aynen iktibas edilmek suretiyle basılmıştır.

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar.....	ii
Giriş.....	iii
1. Programın Amacı ve Kapsamı.....	1
2. Program Hedefleri.....	1
3. Performans Göstergeleri.....	2
4. Koordinatör ve Sorumlu Kurum/Kuruluşlar.....	2
5. Eylem Planı.....	3

KISALTMALAR

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
OHSAD	Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği
SATURKK	Sağlık Turizmi Koordinasyon Kurulu
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SUT	Sağlık Uygulama Tebliği
TİKA	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı
TKHK	Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TURSAB	Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
YÖK	Yükseköğretim Kurulu

GİRİŞ

Cumhuriyetimizin 100. yıl ufkunu ortaya koyan 2023 vizyonu ve katılımcı bir yaklaşımla (7.200'ü yerelden, 10.000'i aşkın kişi ve kurum görüşü, 66 adet ÖİK) hazırlanan Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) bu yüksek hedeflere ulaşmada çok önemli bir yol haritası sunmaktadır.

Türkiye ekonomisinin gelişmiş ülkelere yakınsama sürecinin hızlandırılması ve kalıcı bir şekilde yüksek gelirli ülkeler arasında yer alabilmesi için kalkınma çabalarının ekonomik ve sosyal alanda kapsamlı reform çalışmalarıyla desteklenmesi planlanmıştır. Bu çerçevede, Onuncu Kalkınma Planında daha önceki planlardan farklı olarak "Öncelikli Dönüşüm Programları" adıyla aşağıda listesi sunulan 25 adet özel uygulama programı oluşturulmuştur. Kalkınma Planında önceliklendirmenin de yapılabilmesine katkıda bulunan söz konusu programlar, Planın uygulanabilirliğini ve kalkınma çabalarının etkinliğini artırmak amacıyla yeni bir yaklaşım çerçevesinde hazırlanmıştır.

Hem 2023 vizyonu hem de Onuncu Kalkınma Planı hedeflerine ulaşabilmek açısından önem taşıyan temel sorun alanlarına yönelik olarak tasarlanan bu programlar; genellikle birden fazla bakanlığın sorumluluk alanına giren ve kurumlar arası etkin koordinasyon gerektiren kritik reform alanlarına yönelik olarak tasarlanmıştır. Sektörel ve sektörler arası bir yaklaşımla hazırlanan ve beş yıl içinde sonuçlandırılması öngörülen bu programların Plan hedeflerine ulaşılması yolunda ciddi katkısı olacaktır.

Tasarım sürecinde, Öncelikli Dönüşüm Programlarıyla Plan hedefleri ve politikaları arasında bağlantı kurulmuş, bu politikaların etkin bir şekilde hayata geçirilebilmesi için programların temel unsurları ortaya konulmuştur. Bu kapsamda, Öncelikli Dönüşüm Programları için ayrıntılı eylem planları hazırlanmış bulunmaktadır. Programlar, toplamda 116 bileşen ve 1248 eylem içeren bu eylem planları yoluyla hayata geçirilecektir. Bu süreçte, toplam 35 bakanlık ve kurum/kuruluş, program koordinatörü ve/veya bileşen sorumlusu olarak görev almaktadır.

Ekonomi Koordinasyon Kurulunda ilgili Bakanların katılımıyla gruplar halinde görüşülen bu özel programlar, 16 Şubat 2015 tarihli ve 2015/3 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararıyla resmîyet kazanmış ve uygulama safhası başlamıştır.

Eylem planlarındaki eylemler, eylemden sorumlu kuruluşlar tarafından eylemle ilgili kuruluşlarla koordinasyon halinde uygulamaya geçirilecektir. Eylem Planlarının izleme ve değerlendirmesi Onuncu Kalkınma Planı dönemi sonuna kadar Eylem İzleme Sistemine üçer aylık bilgi girişleri ve yılda 2 kere hazırlanacak Öncelikli Dönüşüm Programı İzleme Raporlarıyla yapılacaktır.

Yüksek Planlama Kurulu, uygulama sonuçlarını da dikkate alarak eylem planlarının gerektiğinde revizyonunda yetkili olacaktır.

ÖNCELİKLİ DÖNÜŞÜM PROGRAMLARI LİSTESİ:

- 1- Üretimde Verimliliğin Artırılması Programı
- 2- İthalata Olan Bağımlılığın Azaltılması Programı
- 3- Yurtiçi Tasarrufların Artırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı
- 4- İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Programı
- 5- Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Programı
- 6- Kamu Gelirlerinin Kalitesinin Artırılması Programı
- 7- İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Programı
- 8- İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Programı
- 9- Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı
- 10- İstatistik Bilgi Altyapısını Geliştirme Programı
- 11- Öncelikli Teknoloji Alanlarında Ticarileştirme Programı
- 12- Kamu Alımları Yoluyla Teknoloji Geliştirme ve Yerli Üretim Programı
- 13- Yerli Kaynaklara Dayalı Enerji Üretim Programı
- 14- Enerji Verimliliğinin Geliştirilmesi Programı
- 15- Tarımda Su Kullanımının Etkinleştirilmesi Programı
- 16- Sağlık Endüstrilerinde Yapısal Dönüşüm Programı
- 17- Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Programı**
- 18- Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programı
- 19- Temel ve Mesleki Becerileri Geliştirme Programı
- 20- Nitelikli İnsan Gücü İçin Çekim Merkezi Programı
- 21- Sağlıklı Yaşam ve Hareketlilik Programı
- 22- Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Programı
- 23- Yerelde Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Programı
- 24- Rekabetçiliği ve Sosyal Uyumu Geliştiren Kentsel Dönüşüm Programı
- 25- Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği Altyapısının Geliştirilmesi Programı

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Sağlık turizmi, tıbbi tedavinin alınması, termal kaynakların kullanılması, rehabilitasyon hizmetlerinin ve kişilerin kendilerini iyi ve sağlıklı hissetmesini sağlayan hizmetlerin giderek artmasına paralel olarak ülkemizin potansiyeli dikkate alındığında önemli bir fırsat sunmaktadır.

Sağlık turizmi; kişilerin ihtiyaç duydukları tıbbi tedaviyi almak, termal kaynakları kullanmak, rehabilitasyon hizmetleri ya da kendilerini iyi ve sağlıklı hissetmelerini sağlayacak hizmetleri almak amacıyla bir başka ülkeye gitmeleridir. Sağlık turizminin 3 alt bileşeni literatürde genel kabul görmüş sınıflandırmaya göre; termal turizm, medikal turizm ve ileri yaştakilere yönelik bakım ve rehabilitasyon hizmetleridir.

Son yıllarda başta gelişmiş ülkeler olmak üzere dünya nüfusunun giderek yaşlanması ile hastalık yükü içerisinde kronik hastalıkların ağırlığının artması ve buna bağlı olarak artan tedavi harcamaları kişilerin maliyetleri daha düşük olan ülkelere tedavi olmak amacıyla gitmelerine sebep olmaktadır. Maliyetlerin yanında kendi ülkelerindeki tedavi hizmetlerinin uzun bekleme süreleri de kişileri yurt dışında hizmet almaya yöneltmektedir. Dolayısıyla uzun bekleme sürelerinden kurtulmaya ve daha düşük maliyetli hizmet almaya yönelik taleplerdeki artış medikal turizmin giderek önem kazanmasına sebep olmaktadır. Diğer taraftan, ülkeler arası ulaşım imkânlarının artması ve iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesine bağlı olarak yurt dışındaki hastaneler hakkında daha kolay bilgi edinebilmeleri kişilerin sağlık hizmeti almak için yurt dışına çıkmalarını kolaylaştırmaktadır.

Bu programla, son yıllarda sağlık alanında kaydedilen gelişmelere paralel olarak, dünyada yükselen pazar konumunda olan medikal turizm, termal turizm ve ileri yaş-engelli turizmi alanlarında Türkiye'nin hizmet kalitesinin yükseltilerek rekabet gücünün artırılması amaçlanmaktadır.

2. Program Hedefleri

- Termal turizmde 100.000 yatak kapasitesine ulaşılması
- Termal turizmde 1.500.000 (600.000 tedavi amaçlı) yabancı termal turiste hizmet sunulması
- Termal turizmde 3 milyar dolar gelir elde edilmesi
- Medikal turizmde dünyanın ilk 5 destinasyonu içerisinde olunması
- 750.000 medikal yabancı hastanın tedavi edilmesi
- Medikal turizmde 5,6 milyar dolar gelir elde edilmesi
- İleri yaş turizminde 150.000 yabancı turistin ülkemizi ziyaret etmesi
- İleri yaş turizminde 750 milyon dolar gelir elde edilmesi

3. Performans Göstergeleri

Gösterge	Mevcut Durum (2013)	2014	2015	2016	2017	2018
Termal turizm yatak kapasitesi	42.000	50.000	60.000	75.000	90.000	100.000
Termal turizm turist sayısı	500.000	625.000	780.000	975.000	1.250.000	1.500.000
Medikal turizm turist sayısı	308.500	360.000	435.000	520.000	620.000	750.000
Termal, medikal ve ileri yaş turizmde turizm geliri (Milyar ABD Doları)	2,75	3,40	4,45	5,85	7,60	9,35

4. Koordinatör ve Sorumlu Kurum/Kuruluşlar

Program Koordinatörü: Sağlık Bakanlığı

1. Bileşen: Sağlık Turizmine Yönelik Kurumsal ve Hukuki Altyapının Geliştirilmesi/ Sağlık Bakanlığı
2. Bileşen: Sağlık Turizmi Alanında Fiziki ve Teknik Altyapının İyileştirilmesi / Sağlık Bakanlığı
3. Bileşen: Sağlık Turizmi Hizmet Kalitesinin Artırılması / Sağlık Bakanlığı
4. Bileşen: Sağlık Turizmi Alanında Etkin Tanıtım, Pazarlama Yapılması ve Uluslararası İşbirliğinin Artırılması /Kültür ve Turizm Bakanlığı

5. Eylem Planı

Bileşen 1: Sağlık Turizmine Yönelik Kurumsal ve Hukuki Altyapının Geliştirilmesi

Politika 1.1: Hedef Ülke, Bölge ve Branşları Dikkate Alan Bir Sağlık Turizmi Stratejisi ve Eylem Planı Hazırlanması

Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eylemle İlgili Kuruluşlar	Başlangıç - Bitiş Yılı	Açıklama
1	Öncelikli ülkeler, bölgeler ile güçlü olunan branşların belirleneceği pazar araştırmaları yapılacak ve araştırma sonuçlarına göre sağlık turizmi stratejisi ve ülke/bölge bazlı eylem planları hazırlanacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, STK'lar	Şubat 2015 - Aralık 2015	<p>1. Sağlık turizminde (medikal-termal-ileri yaş) hem etkin tanıtımın yapılması hem de yatırımcıların yönlendirilebilmesi (bu alanda faaliyet göstermek isteyen kurumlara bilgi sağlamak) için, ülkemizin hizmet ticareti yapma potansiyeli yüksek olan ülkelerin ve ülkemizin avantajlı olduğu hizmet branşlarının (hem tedavi hem bakım alanında) belirleneceği pazar araştırmaları yapılacaktır. Öncelikle Türkiye merkezli 4 saatlik uçuş halkası içerisindeki ülkeler ve direkt uçuş olan ülkeler ele alınacaktır.</p> <p>2. Hedef ülke ve pazarlar için hazırlanacak eylem planının uygulanabilmesi için belirlenecek olan tüm hedef ülkelerde yapılan tedaviler ve eksik tedavileri göz önünde bulundurularak bir eylem planı yapılması sağlanacaktır. Pazar araştırmaları ve ilgili ikili anlaşmaların yapılması için Sağlık Bakanlığı'na ve Sağlık Turizmi Koordinasyon Kurulu'na yetki verilip mevzuat oluşturulacaktır. Hedefler yıllık bazı olacaktır. Mevzuatların uyumlandırılması, ikili ilişkilerin sağlık ve bakım potansiyelinin araştırılması, iki ve çok taraflı anlaşmaların yapılabilmesi için mevzuat çalışmaları yapılacaktır.</p>

Politika 1.2: Kamu Kurumları Arasında Koordinasyon Mekanizmalarının Geliştirilmesi, Kamu ile Özel Sektör Arasında İşbirliğinin Güçlendirilmesi

Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlangıç - Bitiş Yılı	Açıklama
2	Sağlık Turizmi Koordinasyon Kurulu (SATURKK) oluşturulacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, TİKA, YÖK, TURSAB, Aracı Kuruluşlar	Şubat 2015 - Haziran 2015	<p>Bu kurulun temel görevleri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sağlık Turizmi hizmet sunucularının sahip olması gereken minimum standartlarının belirlenmesi 2. Sağlık Turizmi akreditasyon standartlarının ve uygulama sürecinin belirlenerek, bu alandaki teşvikler ile akreditasyon ilgisinin kurulması 3. Sağlık Turizmi fiyat listesi kriterlerinin oluşturulması 4. Sağlık turizmi alanında çalışacak aracı kurumların (seyahat acentaları, sigorta şirketleri vb.) sahip olmaları gereken özelliklerin ve hizmet standartlarının belirlenmesi, uluslararası hasta akışında karşılaşılabilecek sorunlara yönelik ihtiyaç duyulan hukuki düzenlemelere yönelik çalışmaların yapılması 5. Sağlık turizmi hizmet sunumunda özellikle doğrudan tedaviye yönelik uygulamalarda hizmet standartlarının tespit edilmesi 6. Termal turizm tesisleri ve kür merkezleri ile rehabilitasyon kliniklerinin standartlarının belirlenmesi 7. Uluslararası hastalar ile ilgili olarak; transferler dahil her türlü işlemlerinde sağlık turizmi aracı kurumlarının rol almasının sağlanması. 8. Yaşlı bakım elemanlarının meslek standartlarının ve çalışma şartlarının belirlenmesi 9. Yaşlı bakım turizminde; ilgili devlet kuruluşları, özel sektör kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve medya kuruluşlarının koordinasyonu

Politika 1.3: İlgili Mevzuat Altyapısının Oluşturulması

Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlangıç - Bitiş Yılı	Açıklama
3	Sağlık turizmde hizmet verecek olan kurum ve kuruluşların yetkilendirmesi ve akreditasyonu için altyapı oluşturulacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, STK'lar	Şubat 2015 - Aralık 2016	Sağlık turizmi alanında faaliyet gösterecek hastanelerin, aracı kuruluşların ve hizmet verenlerin altyapı ve mevzuatları oluşturulurken tedavi ve tedavi dışı hizmetlerin tek bir mevzuat kapsamına alınarak standardizasyonunun sağlanması ve ilerde oluşabilecek malpraktis problemlerinin azaltılması amacıyla, akreditasyon sisteminin mevzuat ve kurumsal düzenlemeleri oluşturulacak ve Sağlık Bakanlığı içerisinde denetim mekanizması kurulacaktır.
4	Sağlık turizmi ile ilgili teşvik sistemi etkinleştirilecektir.	Ekonomi Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, TURSAB	Şubat 2015 - Aralık 2015	Sağlık turizmi alanında çalışan hizmet sunucularına ya da aracı kurumlara yönelik farklı kurumlar tarafından sağlanan teşviklerin kullanımında karşılaşılan sorunların çözülmesi amacıyla, kullanıcıların da talepleri göz önüne alınarak sistemin etkinleştirilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan düzenlemeler yapılacaktır.
5	Teşvik uygulamalarından yararlanmada akreditasyon/ yetkilendirme belgesine sahip olma şartı getirilecektir.	Ekonomi Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	Ocak 2017 - Aralık 2018	Kaliteli hizmet sunan kurumların (medikal ve termal tesisler, aracı kurumlar vb.) desteklenmesi ve hizmet kalitesinin artırılması amacıyla teşvik sisteminden faydalanmak için akreditasyon şartı getirilecektir.

6	<p>Sağlık Turizmi Hizmet Sunucuları, Aracı Kurumlar, Reklam ve Tanıtım Kuruluşları, Transfer ve Konaklama Kuruluşlarının tamamını ve söz konusu kurum ve kuruluşların birbirleri ile olan ilişkilerini de kapsayacak mevzuat düzenlemelerinin yapılması sağlanacaktır.</p>	Sağlık Bakanlığı	<p>Kalkınma Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, TURSAB, ilgili STK'lar</p>	Şubat 2015 - Aralık 2015	<p>1. Sağlık turizmi alanında çalışacak aracı kurumların (seyahat acenteleri, sigorta şirketleri vb.) sahip olmaları gereken özelliklerin ve hizmet standartlarının belirlenmesi, aracı kurumların teşviklerden yararlanabilmesi, uluslararası hasta akışında karşılaşılabilecek sorunlara yönelik ihtiyaç duyulan hukuki düzenlemelerin tamamlanması sağlanacaktır.</p> <p>2. Sağlık turizmi hizmet sunumunda özellikle doğrudan tedaviye yönelik uygulamalarda hizmet standartları tespit edilip, buna ilişkin mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır.</p> <p>3. Termal turizm alanında çalışacak tesislerin standartları belirlenecek ve ilgili mevzuatta revizyon yapılacaktır.</p> <p>4. Aracı kurumlar güçlendirilecek ve sağlık turizminde uluslararası hasta transfer işlemlerinde sağlık turizmi aracı kurumlarının rol alması sağlanacaktır.</p>
7	<p>Kamu ve özel sektör sağlık kuruluşlarının sağlık turizmine yönelik sunabileceği hizmetlerde fiyat farklılaştırılmasına ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.</p>	Sağlık Bakanlığı	<p>Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, STK'lar</p>	Şubat 2015 - Eylül 2016	<p>Kamu ve özel sağlık kuruluşlarının sağlık turizmine ilişkin hizmetlerinin fiyatlarına yönelik analitik bir çalışma yapılacaktır. Ayrıca sağlık turizmi alanında çalışacak tüm hizmet sunucuları akreditasyon sonuçlarına göre gruplandırılacak ve bu gruplara göre belirlenmiş olan asgari ve azami fiyat sınırlarına göre ücret talep etmelerine yönelik düzenlemeler yapılacaktır.</p>

8	Acil hallerde sunulan sağlık hizmetleri dışında kalan hizmetlere Sağlık Turizmi fiyatları üzerinden bir fiyatlandırma yapılabilmesi için İkili Sosyal Güvenlik Sözleşmelerinde gerekli mevzuat değişiklikleri yapılacaktır.	Sosyal Güvenlik Kurumu	Sağlık Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Şubat 2015 - Aralık 2016	İkili sosyal güvenlik anlaşmaları çerçevesinde, ülkelerin sağlık sigorta sistemlerinden onaylı gelen hastalara yönelik olarak SUT fiyatları üzerinden hizmet sunulmaktadır. Bu durumdan kaynaklanan gelir kaybının önlenbilmesi amacıyla acil hallerde sunulan sağlık hizmetleri dışında kalan hizmetlere Sağlık Turizmi fiyatları üzerinden bir fiyatlandırma yapılabilmesi için İkili Sosyal Güvenlik Sözleşmelerinde gerekli mevzuat değişiklikleri yapılacaktır.
Politika 1.4: İstatistik Altyapısının Geliştirilmesi					
Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Yılı	Açıklama
9	Sağlık Turizmine özel bir veri girişi sistemi oluşturulacaktır.	Sağlık Bakanlığı	TÜBİTAK, TÜİK, TKHK, OHSAD	Şubat 2015 - Haziran 2015	Sağlık hizmet sunucuları ve aracı kurumların (medikal ve termal), hizmet sundukları turistlerin geldikleri ülke, geliş sebepleri, geliş biçimleri (bireysel-aracı kurum vb.), seyahat esnasında yapılan sağlık harcamaları gibi bilgilerin toplanacağı, analiz edilmeye uygun bir veri tabanı oluşturulacaktır.

10	Teşvik kapsamından yararlanabilmesi amacıyla sağlık turizmi için oluşturulan veri sistemine giriş yapılması zorunlu tutulacaktır.	Ekonomi Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı	Haziran 2015 - Ocak 2016	Sağlık turizmi alanında çalışan hizmet sunucularının, gelen hasta/turistlerle ilgili bilgileri zamanında ve doğru bir biçimde sağlık turizmi için oluşturulan veri sistemine giriş yapmalarının sağlanması amacıyla, her türlü teşvikten yararlanmak için bu sisteme etkin girişin şart tutulması sağlanacaktır. Bu bağlamda sistemin nasıl çalışacağı ve gözetleneceğine dair bölgesel bilgilendirme toplantıları organize edilecektir.
11	Sağlık turizmi alanında hizmet veren sağlık kuruluşlarının Sağlık Turizmi fiyat tarifelerini uygulayabilmelerinin ön şartı olarak veri girişini yapma şartı getirilecektir.	Sağlık Bakanlığı	Kamu Hastaneleri Kurumu, OHSAD	Haziran 2015 - Ocak 2016	Sağlık turizmi alanında veri ve kanıta dayalı strateji ve politikaların oluşturulması için gerçek verilere sahip olmak önem arz etmektedir. İhtiyaç duyulan verilerin temininin sürekliliğin sağlanması amacıyla, kurumların tedavi ettikleri hastalarına Sağlık Turizmi fiyat tarifelerini uygulayabilmelerinin ön şartı olarak veri girişi işlemleri tamamlanacaktır.
12	Ülkemizde tedavi hizmeti alan hastaların profillerinin ve tercihlerinin tespit edilmesi amacıyla kapsamlı bir araştırma yapılacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, TÜİK	Şubat 2015 - Haziran 2016	Gelen hastaların profilleri, ülkemizi tercih etme sebepleri, ülkemizi nasıl seçtikleri, geliş gidiş sürecinde yaşadıkları sıkıntılar gibi strateji ve politika belirleme süreçlerine girdi sağlayacak bilgileri içeren "sağlık turizmi tercih tespiti araştırması" yapılacaktır.

Bileşen 2: Sağlık Turizmi Alanında Fiziki ve Teknik Altyapının İyileştirilmesi

Politika 2.1: Hastane, Termal Otel (Turizm- Klimik), İleri Yaş ve Engelli Turizm Altyapısı Envanterlerinin Hazırlanması

Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eylemle İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Yılı	Açıklama
13	Termal kaynak potansiyeli değerlendirilerek termal kaynakların tedavi amaçlı kullanımlarına ilişkin bölgesel endikasyon haritası çıkarılacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Şubat 2015 - Aralık 2015	Termal kaynakların hangi hastalıklar için kullanılacağına dair çalışmalar yapılacak, sonuçlar pazarlama kanallarında etkin bir şekilde kullanılacaktır.
14	Medikal turizm hizmeti veren sağlık tesislerinin envanteri çıkarılacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Özel Hastaneler, Üniversiteler	Şubat 2015 - Mart 2015	Ülkemizde medikal turizm kapsamında değerlendirilecek hizmetleri sunan tüm sağlık tesisleri, kapasitelerini ve hizmet sunum atyapılarını da içerecek şekilde belirlenecektir.
15	Termal sağlık turizmi hizmeti sunan/ sunabilecek tesislerin envanteri çıkarılacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı, Valilikler, Kalkınma Ajansları, Yerel İdareler	Şubat 2015 - Aralık 2015	Termal turizm hizmeti sunan tesislerden termal sağlık turizmi sunabileceklerin belirlenmesi amacıyla bir envanter çalışması yürütülecektir.
16	İleri yaş ve engellilere hizmet veren tesislerin envanteri çıkarılacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı	Şubat 2015 - Aralık 2015	Ülkemizde ileri yaş ve engellilere hizmet veren ve sağlık turizmi kapsamında değerlendirilebilecek kurumlar, kapasiteleri ve hizmet atyapılarını da içerecek şekilde belirlenecektir.

Politika 2.2: Sağlık Turizmi Kapsamında Yatırım ve Planlama Konusunda Destek Sağlanması, Arazi Temini ve İşletme İçin Yeni Modellerinin Oluşturulması					
Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Yılı	Açıklama
17	Termal turizm temalı Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve Turizm Merkezleri arasında önceliklendirilen 5 bölgede bütün planlama ve altyapı çalışmaları tamamlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı, Turizm Yatırımcıları Derneği, Valilikler	Şubat 2015 - Aralık 2017	Öncelikli olarak imar planı çalışmalarının tamamlanması, jeotermal su dağıtım hattı projelerinin oluşturulması sağlanacaktır.
18	Sağlık Bakanlığına bağlı kaplıca tesisleri, kullanım hakkı devri yöntemiyle uzun süreli olarak özel sektöre devredilecektir.	Sağlık Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı,	Şubat 2015 - Aralık 2015	İşletmelerin daha verimli çalışmalarını sağlamak adına özel kurumlara belirli dönemlere mahsus (19-49 yıllık kiralama) tahsisinin sağlanması amacıyla yönelik olarak proje davet çalışması yapılacaktır.

19	Ülkemizde verilecek olan ileri yaş turizmi hizmetlerine yönelik yeni çalışmalar ve yeni politikalar üretilecek, söz konusu hizmetler sağlık turizmi mevzuatı içine entegre edilip uygulamaya konulacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı İlgili STK'lar, Üniversiteler, Sosyal Güvenlik Kurumu, Yerel yönetimler	Şubat 2015 - Haziran 2016	1. İleri yaş turizmi konularında hedef ülke ve pazarlara yönelik tanıtım faaliyetleri yapılacaktır, ileri yaş turizmi nitelik ve nicelik olarak geliştirilecektir. 2. Yaşlı bakım elemanlarının meslek standartlarının ve çalışma şartlarının belirlenecek, sonrasında eğitimleri sağlanacaktır. Eğitilen yaşlı bakım elemanlarının istihdam alanları belirlenecektir. 3. Yaşlı bakım turizminde; ilgili devlet kuruluşları, özel sektör kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve medya kuruluşları koordinasyonu sağlanacaktır. 4. Yaşlı yaşamı ve yaşlı bakımına ilişkin mevzuat düzenlenecek ve geliştirilecektir.
Bileşen 3: Sağlık Turizmi Hizmet Kalitesinin Artırılması					
Politika 3.1: Sağlık Turizmi Alanında Çalışan Personelin Nitelik ve Nicelik Olarak Geliştirilmesi					
Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Yılı	Açıklama
20	Sağlık turizmindeki kaliteyi artırmaya yönelik çalışmalar düzenlenecek, eğitimler ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Üniversiteler, TOBB	Şubat 2015 - Aralık 2018	Sağlık turizmi alanında kalitenin artırılması amacıyla çalışmalar, eğitimler ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır. Her yıl en az 3 farklı lokasyonda sağlık turizminin bölgesel ekonomiye ve sosyal yapıya katkısına odaklanmış, sağlık turizminde kaliteyi artırmaya yönelik toplantılar organize edilecektir. Toplantılar, özellikle sağlık turizmi hedef illerinde ve üniversiteler ile STK'ların katılımı sağlanarak gerçekleştirilecektir.

21	Yabancı dil bilen kişilere yönelik "Sağlık Turisti Rehberliği/ Uluslararası Hasta Rehberliği" adıyla sertifika programları oluşturulacaktır.	YÖK	Sağlık Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Üniversiteler	Şubat 2015 - Aralık 2016	Sağlık hizmet sunumunda yabancı dil bilen kalifiye kişilerin sayısının artırılması amacıyla, belirlenecek öncelikli dillerde sertifika programları geliştirilecektir.
22	Sağlık turizmi potansiyelini arttırmak amacıyla tıp eğitimindeki yabancı öğrenci kontenjanı arttırılacaktır.	YÖK	Sağlık Bakanlığı, MEB, Üniversiteler	Şubat 2015 - Eylül 2015	Ülkemizde eğitim alan yabancı öğrenciler, eğitimleri sonrasında kendi ülkelerinde irtibat noktası olmaları ve ülkemizin sağlık sisteminin tanıtım yapmaları açısından önem arz etmektedir. YÖK tarafından, üniversiteler eylem planı konusunda bilgilendirilerek, Üniversite Senatoları tarafından kontenjanların gözden geçirilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması sağlanacaktır.
23	Ortaöğretim, ön lisans ve lisans programlarına Sağlık Turizmi seçmeli dersleri konulacaktır.	MEB	YÖK, Üniversiteler	Şubat 2015 - Eylül 2016	Öncelikle sağlık turizmi alanıyla ilgili olan programlardan başlamak üzere, ortaöğretim, ön lisans ve lisans eğitimi verilen sağlık turizmi alanıyla ilgili olan programlara, Sağlık Turizmi seçmeli dersi konulacaktır. Bu amaca yönelik olarak kullanılacak düzeylendirilmiş kaynak kitaplar oluşturulacaktır.
24	Sağlık turizmi alanında çalışacak ortaöğretim, ön lisans ve lisans öğrencilerine yönelik mesleki yabancı dil derslerinin müfredatı hazırlanarak örgün ve yaygın eğitim kurumlarında uygulanmaya başlanacaktır.	MEB	YÖK, Üniversiteler	Şubat 2015 - Eylül 2016	Sağlık hizmet sunucularının genel yabancı dil bilgisinin yanında mesleki yabancı dil bilgisine sahip olmaları, hizmet kalitesinin artırılması için hayati önemi haizdir. Bu sebeple, Sağlık hizmet alanlarında çalışacak lise/ön lisans ve lisans öğrencilerine yönelik mesleki yabancı dil derslerinin müfredatı hazırlanarak, okullarda uygulanmaya başlanılacaktır.

Politika 3.2: Sağlık Turizmine Yönelik Hizmet ve Tesis Standartları Yükseltilecektir.

Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Yılı	Açıklama
25	Kamu ve özel sağlık kuruluşlarına gelen hastaların memnuniyetinin ölçülmesi amacıyla düzenli olarak hastalardan geri bildirim alınacaktır.	Sağlık Bakanlığı	YÖK, Üniversiteler, STK'lar, Özel Sağlık Kuruluşları	Şubat 2015 - Aralık 2018	Sağlık tesislerinden alınan sağlık turizmine yönelik hizmetin uluslararası normlarda olması sağlanacaktır. Elde edilen memnuniyet değerleri hastanenin genel performansına yansıtılacaktır. Tedavi sonrası ülkelerine dönmüş olan bireylerden alınacak veriler değerlendirme amaçlı kullanılacaktır.
26	2023 yılına kadar uzanan Sağlık Yatırımları Bölgesel Planlamasının Sağlık Turizmi öncelikleri dikkate alınarak güncellenmesi sağlanacaktır.	Sağlık Bakanlığı,	Kalkınma Bakanlığı, Kalkınma Ajansları, Üniversiteler	Şubat 2015 - Aralık 2018	Sağlık Bakanlığı tarafından 29 Sağlık Bölgesi esasına göre tüm ülke nüfusuna yönelik sağlık tesis ihtiyacının belirlendiği, 2023 yılına kadar uzanan yatırım planlaması Sağlık Turizmi Stratejisi ve Eylem Planının hazırlanmasını müteakiben güncellenecektir. Mevcut sağlık çalışanlarının yabancı dil bilgi düzeyleri göz önüne alınarak personel dağılımının yapılandırılması ve buna bağlı olarak ideal sağlık turizmi hizmet kalitesinin istenilen düzeye ulaştırılması sağlanacaktır. İnsan kaynaklarının beklentilerini karşılayacak düzeyde eğitim etkinliklerine alınması yanında tesis kalitesi de arttırılacaktır.

Bileşen 4: Sağlık Turizmi Alanında Etkin Tanıtım, Pazarlama Yapılması ve Uluslararası İşbirliğinin Artırılması

Politika 4.1: Hedef ilke ve bölgelerde tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin artırılması

Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Yılı	Açıklama
27	Pazar araştırmalarının sonuçlarına göre, hasta/turist akışını artırmak amacıyla Sağlık Turizmi Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ülkelerle protokoller yapılacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Kültür Turizm Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Türkiye Yatırım Destek Tanıtım Ajansı	Şubat 2015 - Ocak 2017	Sağlık Turizmi Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen hedef pazarlardaki ilgili kurum ve kuruluşlar ile genel çerçeve anlaşmaları ya da pazara girişi kolaylaştıracak genel anlaşmalar yapılacaktır. Heyet ziyaretleri, ilgili ülkelerde sağlık bakanlığı ile çalıştaylar, hedef ülkelerde "Hayatınız için Doğru Tercih Türkiye" temalı sağlık haftaları organize edilecektir.
28	Sağlık turizmine yönelik fiyat, konaklama ulaşım olanakları gibi her türlü bilgiyi içinde barındıran Sağlık Turizmi Portalı tamamlanarak hizmete sunulacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Üniversiteler, STK'lar	Şubat 2015 - Aralık 2015	1. Hangi sağlık sorununda, kime, nasıl, hangi şekilde ulaşılacağı kaygısını gidermek amacı ile bir portal hazırlanacaktır. 2. Çevrimiçi rezervasyon ve sektörde ilgili aktörler arasında bilgi paylaşımına uygun ortam sağlanacaktır. 3. Talepteki değişim sürekli izlenerek değişen koşullara uygun olarak tanıtım faaliyetleri yürütülecektir.

29	Ülkemizi ziyaret eden turistlerin sağlık hizmetlerini sağlık hizmetine ulaştırmak mobil uygulamaları yazılımı sağlanacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Üniversiteler, STK'lar	Şubat 2015 - Aralık 2015	1.Ülkemizi ziyaret eden turistlerin ihtiyaç duydukları anda ihtiyaç duydukları uzmanlık dilinde kendi dillerini ya da tanımladıkları diğer dilleri konuşan sağlık hizmeti sunucularına ulaşmalarını sağlayacak mobil uygulamalar hazırlanacaktır. 2.Hazırlanacak olan yazılım kişinin taşıdığı mobil cihazına tanımlanmış dile göre en yakın sağlık tesisi veya hekim listesinin erişimi sağlanacaktır.
Politika 4.2: Tanıtım ve Pazarlama Alanında Kamu ve Özel Sektör İşbirliklerinin Artırılması					
Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Yılı	Açıklama
30	Tek tanıtım stratejisi ile markalaştırma ve logolaştırma (RIGHT CHOICE: For Your Life) tamamlanacaktır.	Sağlık Bakanlığı	Ekonomi Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, YÖK Üniversiteler, STK'lar	Şubat 2015 - Aralık 2015	1. Sağlık turizminin tanıtım stratejilerinin belirlenmesi, denetim ve finansmanına özel hastane ve termal turizm işletmelerinin de katılımını sağlayacak yeni bir yapılanmaya gidilecektir. 2. Medikal, Termal ve İleri Yaş turizmi alanında hedef ülke grupları dikkate alınarak kamu tarafından yürütülen tanıtım faaliyetlerinin ve iş bölümünün koordinasyonu sağlanacaktır.
31	Kültür ve Turizm Bakanlığının tanıtma politikalarına ileri yaş turizmi entegre edilecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Üniversiteler, STK'lar	Şubat 2015 - Aralık 2017	Yaşlı nüfusu fazla olan hedef ülkelerden ülkemize yaşlı transferi ile yaşlıların ülkemizde misafir edilmeleri konusunda ülkeler arası anlaşmalar yapılabilmesi için yurtdışı kamuoyunda farkındalık oluşturma amaçlı tanıtım yapılacaktır. Büyükelçiliklerdeki turizm, sağlık, ticaret ateşelerinden yaşlı bakımı alanlarında ülkemizde pazar yaratılması konusunda destek alınacaktır.

32	Sağlık turizminin tanıtımında bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı artırılabilecektir.	Sağlık Bakanlığı	Üniversiteler, STK'lar	Şubat 2015 - Aralık 2015	Sağlık turizminin tanıtımında sosyal medya, çağrı merkezi, farklı dillerde zenginleştirilmiş web siteleri gibi araçların kullanımı artırılabilecektir.
33	Tıp alanındaki gelişmelerin yurtdışı hedef ülkelerde tanıtımı yapılacaktır.	Sağlık Bakanlığı	YÖK, Üniversiteler, STK'lar	Şubat 2015 - Aralık 2018	Tıbbi tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinde kazanılan başarıların dünya genelinde kongre, sempozyum vb. etkinliklerde tanıtımı sağlanacaktır. Tıbbi bilimsel kongrelerde sunum yapan değerli tıp bilim insanlarının sunumlarında Right Choice Turkey logosunun kullanılması sağlanacaktır.
Politika 4.3: Uluslararası İşbirliği ve Anlaşmaların Artırılması					
Eylem No	Eylem Adı	Eylemden Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Yılı	Açıklama
34	Hedef ülke ve bölgelerle yürütülecek hizmet ticareti müzakerelerinde hasta hareketinin kolaylaştırılmasına yönelik anlaşma hükümleri akdedilmesi sağlanacaktır.	Ekonomi Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, SGK, Özel Sektör Temsilcileri, STK'lar	Şubat 2015 - Aralık 2018	Sağlık turizmi alanında potansiyel pazarlar olarak görülen ülkelerde, ülkemize yönelik hasta hareketlerinin kolaylaştırılması amacıyla oluşturulacak olan anlaşma hükümlerine yönelik hizmet ticareti müzakerelerine (mevcut durumda EFTA ve TISA) başlanmıştır ve metin önerileri sunulmuştur. Müzakereler kapsamında ülkemizde tedavi olan hastaların kendi ülkeleri sosyal güvenlik sistemi tarafından yapılan geri ödeme tutarının alınabilmesi ve sağlık hizmetlerine ilişkin işbirliği alanları yaratılması hedeflenmektedir.